

АРХИВ СРБИЈЕ
Београд Карнегијева 2

ПРЕДМЕТ: Одговор на захтеве потенцијалног понуђача за доданим појашњењима у вези са јавном набавком - услуге – физичког - наоружаног обезбеђења објеката Архива Србије у Београду ЈН број 7-10/4/2018

У складу са 63. став 3. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015, у даљем тексту: ЗЈН) достављамо додатна појашњења на 2 захтева са више предлога, упућена дана 29. новембра 2018. године од стране потенцијалног понуђача:

Први захтев потенцијалног понуђача:

1. ПРВИ ПРЕДЛОГ ПОНУЂАЧА

„Као заинтересовани понуђач за учешће у поступку јавне набавке услуга физичко наоружаног обезбеђења објеката Архива Србије, ЈН број 7-10/4/2018, а у складу са чланом 63. Став 2. Закона о јавним набавкама („Службени Гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015, у даљем тексту: ЗЈН), сугеришемо Наручиоцу на неисправности и неправилности у Конкурсној документацији за предметну јавну набавку услуга, а тичу се: **техничке врсте и описа услуге, рока извршења услуге, додатних услова које Наручилац захтева за учешће у поступку као и елемената врсте критеријума које је одабрао за избор најповољније понуде:**

1. Наручилац наводи да услуга обезбеђења објеката обухвата обезбеђење објеката у Карнегијевој бр 2 и у Железнику, Булевар Младих број 5 током 24,00 часа са укупно 4 радника на једном објекту и 4 радника за рад са оружјем на другом објекту. Из наведеног става Конкурсне документације јасно је да су у питању два објекта са укупним ангажовањем извршиоца од 8 радника током 24 часа за оба објекта дневно. Међутим оно што недостаје у опису услуге је предвиђени **оквирни, укупни број часова за цео период извршења услуге**, како би понуђачи могли припремити прихватљиве понуде. Такође, Наручилац исто мора учинити и у обрасцу Структура цене у којој понуђачи треба да искажу и своју укупну понуду са и без пдв-а у табеларном приказу, с обзиром да се уговарање врши на укупну вредност до износа процењене вредности јавних набавки и у члану 3. Модела уговора Конкурсне документације и усклади контрадикторности у Конкурсној документацији коју је направио и на странама 44 и 47 Конкурсне документације. Указујемо Наручиоцу да члан. 12. став 1. Правилника о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки и начину доказивања испуњености услова („Службени Гласник РС”, бр. 86/2015) дефинише који су основни елементи понуђене цене садржани у обрасцу понуде, а то су: **цена (јединична и укупна), са и без ПДВ-а и процентуално учешће одређене врсте трошкова у случају када је наведени податак неопходан ради усклађивања цене током периода трајања уговора, односно оквирног споразума** (учешће трошкова материјала, рада, енергената и др.) **не и добит извршиоца услуге**, коју је у структури цене Наручилац захтевао да понуђачи искажу, што је податак у обрасцу Структуре цена који није у складу са позитивним прописима који регулишу област јавних набавки.

Сугеришемо Наручиоцу да :

- да захтевани податак у обрасцу структури цене а тиче се добити извршиоца услуге избрише из обрасца Структуре цена,
- дефинише оквирни број радних сати потребних за укупно извршење услуге,
- дефинише (пored податка о јединичним ценама) податак за исказивање укупног износа понуде са и без пдв-а.

ЗЈН у члану 3, ставу 1 тачка 33. дефинише да је прихватљива понуда, понуда која је благовремена, коју Наручилац није одбио због битних недостатака, која је одговарајућа, која не ограничава нити условљава права наручиоца нити обавезе понуђача **И која не прелази износ процењене вредности јавне набавке.** Да би Наручилац могао да утврди да укупна понуда понуђача не прелази укупан износ процењене вредности, он неспорно мора исказати оквиран укупни број часова потребних за извршење услуге током целог периода извршења услуге, да би могао да сагледа укупну понуду која се добија када се понуђена јединична цена за извршење услуге помножи са оквирним бројем часова. Другим речима, да би Наручилац могао да рангира понуде у складу са Законом о јавним набавкама, а понуђачи да припреме прихватљиве понуде неопходно је да се наведе оквиран број часова потребних за извршење услуге у обрасцу структуре цене која је саставни део понуде понуђача“.

1. ОДГОВОР НАРУЧИОЦА

Наручилац је у Конкурсној документацији навео:“ да услуга обезбеђења објеката обухвата обезбеђење објеката у Карнегијевој бр 2 и у Железнику, Булевар младих број 5 током 24,00 часа са укупно 4 радника на једном објекту и 4 радника за рад са оружјем на другом објекту за период од 1.1.2019. до 31.12.2019.“, што неспорно указује на податак да се може израчунати укупан број часова за цео период извршења услуге, а што оквирно износи 17.520 сати за период уговарања предметне услуге. Напомињемо да је у Конкурсној документацији у Обрасцу Понуде на стр. 38. и обрасцу Структуре цене на стр. 47. тражено од понуђача да искажу цену услуге по радном сату без и са ПДВ-ом. Што се тиче препоруке потенцијалног понуђача да се из Структуре цене избрише податак, који се односи на добит, наручилац сматра да нема законских сметњи да исти остане.

2. ПРИМЕДБА ПОНУЂАЧА

„2. Наручилац је у оквиру додатних услова - техничког капацитета као услов за учешће захтевао да понуђач располаже са најмање 10 комада регистрованог ватреног оружја (пиштоља или револвера). Не види се основаност оваквог захтева Наручиоца с обзиром на спецификацију послова по месту извршења набавке (два објекта) и броју извршилаца услуге. Наиме 1 регистровано оружје носи један извршилац по смени, односно када га други извршилац мења у оквиру смене за 24 сата извршења услуге на једном објекту, он преузима тај исти пиштољ од првог извршиоца услуге. То значи да је потребан и довољан 1 комад регистрованог оружја који фигурира за извршење услуге за 1 објекат. Како се услуга врши на 2 објекта, број оправдано потребног оружја које фигурира за извршење услуге расте за још 1 комад што је укупно **2 комада потребног оружја за извршење услуге.** Чак опционо да је Наручилац у Конкурсној документацији захтевао за испуњење техничког капацитета расположивост минимум 4 комада регистрованог ватреног оружја, образложење оправданости захтева Наручиоца би се тада могло пронаћи у резервним комадима оружја у случају да се прва два поклова, међутим преко овог броја овакав захтев у Конкурсној документацији нема оправдано образложење. Захтев за испуњење услова за учешће од најмање 10 комада регистрованог ватреног оружја које понуђачи морају испунити да би учествовали у поступку јавне набавке је неоснован и није примерен количини предмета јавне набавке у односу на обим и места извршења услуге.

У складу са чланом 76. ЗЈН Наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови **не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.** Овде не постоји логична веза, јер Наручилац није прописао додатни услов водећи рачуна да је он **примерен количини и намени предмета јавне набавке.**

Сугеришемо да Наручилац измени број захтеваног регистрованог оружја и прилагоди га намени и количини извршења услуге, усклади додатне услове на начин да исти не крше Закон о јавним набавкама, односно да су примерени количини и намени предметне јавне набавке“.

2. ОДГОВОР НАРУЧИОЦА

Архив Србије је установа културе, централна и матична установа заштите архивске грађе од општег интереса. Зграда Архива Србије у Карнегијевој је проглашена за културно добро. У Архиву се чува документација од великог националног, културног и историјског значаја и од непроцењиве материјалне вредности. И ове године као и ранијих година став Управе Архива је да критеријуми за дефинисање услова за учешће потенцијалних понуђача буду што већи, како би осигурали да се јаве и учествују у поступку јавне набавке понуђачи, који би својим кредибилитетом могли да пруже потребне гаранције за заштиту и обезбеђење зграда Архива, документације, запослених, истраживача и осталих корисника архивских услуга.

3. ПРИМЕДБА ПОНУЂАЧА

„3. Наручилац је у оквиру додатних услова - финансијског капацитета, као услов за учешће захтевао да понуђач испуни минимум финансијског капацитета који је збирно за претходне три године 2015., 2016. и 2017. остварио укупан приход у износу од најмање 100.000.000,00 динара.“

4. ПРИМЕДБА ПОНУЂАЧА

„4. Такође, Наручилац је у оквиру додатних услова - пословног капацитета као услов за учешће захтевао да понуђач испуни минимум 80.000.000,00 динара збирно за претходне три године 2015., 2016. и 2017. години по основу пружања услуга које су предмет јавне набавке

Указујемо Наручиоцу да у складу са чланом 77. став 2. ЗЈН тачка 1., а када су у питању услови које наручиоци, постављају као додатне услове за учешће, а који се тичу финансијских и пословних капацитета понуђача, у овом случају оствареног прихода фирме и укупног оствареног прихода по основу пружања услуга које су предмет јавне набавке, а које Наручилац тражи од понуђача, ЗЈН прописује да они не смеју бити већи од двоструке процењене вредности јавне набавке. Указујемо Наручиоцу да је предметна јавна набавка јавна набавка мале вредности, те да је Наручилац за предметну јавну набавку могао да пропише само додатни услов финансијског и/или пословног капацитета искључиво до максималних 10.000.000,00 динара без ПДВ-а што се сматра двоструким износом јавне набавке мале вредности Тренутно постављени финансијски услов за тражени приход понуђача од најмање 100.000.000,00 динара плус захтевани услов да је остварио пословни приход од пружања услуга које су предмет јавне набавке од минимум 80.000.000,00 динара нема правни основ нити упориште. Захтевамо од Наручиоца да се захтевани услови за учешће, које је Наручилац прописао, а тиче се задатих прихода у траженом финансијском капацитету и прихода у пословном капацитету измене у складу са Законом о јавним набавкама.“

3. и 4. ОДГОВОР НАРУЧИОЦА

У члану 77. став 2. тачка 1) ЗЈН утврђено је да

„Минимални годишњи приход који се тражи од понуђача не сме бити већи од двоструке процењене вредности јавне набавке, осим у изузетним случајевима када је то неопходно због посебних ризика повезаних са предметом јавне набавке.“

Као што је у претходном одговору већ речено да је Архив Србије установа културе, централна и матична установа заштите архивске грађе од општег интереса, да је Зграда Архива Србије у Карнегијевој, проглашена за културно добро и да се у Архиву чува документација од великог националног културног и историјског значаја и од непроцењиве материјалне вредности, сматрамо да су испуњени услови за тражење већег износа финансијског и пословног прихода, с обзиром да је овде реч о изузетном случају с обзиром да се ради о посебном ризику обезбеђења културних добара од непроцењиве вредности.

5. ПРИМЕДБА ПОНУЂАЧА

„5. Наручилац је у оквиру пословног капацитета захтевао као услов за учешће да је понуђач у претходне три године (2014., 2015. и 2016. године) пружао услуге физички наоружаног обезбеђења за најмање 3 различита наручиоца - установа културе од националног значаја. Сугеришемо Наручиоцу да обрати пажњу на године које је навео, јер претходне три године су 2015., 2016., и 2017. година.

Сугеришемо Наручиоцу на неправилност и неоправданост постављеног услова за учешће. Захтев да као услов за учешће понуђач испуњава ако је пружао услуге физички наоружаног обезбеђења за најмање 3 различита наручиоца - установа културе од националног значаја је у супротности са чланом 12 и чланом 10 ЗЈН. Зашто је неопходно да услуга буде извршена за најмање 3 различита наручиоца? Неспорно је да овако дефинисаним условом за учешће кршите ЗЈН и сугеришемо исправку овог захтева и његово усклађивање са Законом о јавним набавкама.

Наручилац је дужан да у складу са чланом 12. ЗЈН (Начело једнакости понуђача), у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим понуђачима, те не може да одређује услове који би значили националну, територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима, нити дискриминацију која би произилазила из класификације делатности коју обавља понуђач, док је чланом 10. ЗЈН прописана дужност за Наручиоце да, у оквиру својих објективних потреба, предмет набавке одреде тако да омогуће што већу конкуренцију. Наручилац не може да онемогућава било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума“.

5. ОДГОВОР НАРУЧИОЦА

Наручилац ће извршити измену конкурсне документације и извршити исправку штампарских и неких грешака које се тичу статусне промене у смислу усклађивања постављених услова са важећим Законом о култури који у односу на претходни више не утврђује категоризацију статуса „установа културе од националног значаја“.

Услов 3 различита наручиоца установа културе никако се не би могао сматрати дискриминаторским критеријумом, с обзиром да се заиста ради о специфичности установе која у својој делатности поред заштите културног наслеђа, има издавачку, библиотечку делатност, организује изложбе и друге различите видове културних дешавања. У том смислу је и потреба Наручиоца да у складу са одредбама ЗЈН захтева велико искуство понуђача.

6. ПИТАЊЕ НАРУЧИОЦА

„6. Наручилац је у оквиру одабира елемента врсте критеријума економски најповољније понуде одредио врсту критеријума лимит покрића по штетном догађају полисе осигурања од одговорности. Сходно члану 84. ЗЈН сви елементи критеријума економски најповољније понуде морају бити у логичној вези са предметом јавне набавке. То практично значи да мора да постоји повезаност између предмета јавне набавке и елемента критеријума, те да уколико понуда добије пондере за одређени елемент критеријума то значи да таква

понуда указује да ће реализација предмета **јавне набавке бити боља и квалитетнија. Критеријум лимита покрића по штетном догађају полисе осигурања од одговорности не утиче на саму реализацију предмета јавне набавке**, односно на њену успешност и квалитет. Члан 85. ЗЈН прописује врсте критеријума који се могу користити као елементи критеријума економски најповољније понуде и који имају неспоруну логичну везу са предметом јавне набавке који је истовремено и предмет извршења уговора који се закључује након спроведеног поступка. Као елементи критеријума **не могу се користити они елементи који се односе на остале околности које нису у вези са извршењем конкретног уговора о јавној набавци.**

С обзиром на то да се исти елемент критеријума, или поткритеријум како га је Наручилац назвао, не односи на способност понуђача да узму учешће и изврше уговор о јавној набавци који би био закључен након спроведеног конкретног поступка јавне набавке, као и на ближе дефинисао елементе тог уговора, става смо да је овакав критеријум неоснован да буде одређен као елемент критеријума у оквиру критеријума економски најповољније понуде односно да га Наручилац непотребно бодује на рачун понуђене цене, односно непотребно бодује упоште јер сама успешност реализације услуге не зависи од висине **лимита покрића по штетном догађају полисе осигурања од одговорности.**

Полиса осигурања од одговорности је у суштини правна и финансијска сигурност Наручиоцу да ће уколико дође до основаних и неоснованих одштетних захтева трећих лица које користе услуге Архива остварити своје право реализације одштете од понуђача односно његове осигуравајуће куће која ће, уколико се такве околности десе, да предузме одбрану од захтева за накнаду штете или надокнади штету по основу основаног захтева за накнаду штете. Дакле Полиса осигурања од одговорности не утиче на извршење предмета јавне набавке, као што не утиче ни висина лимита коју таква полиса садржи.

Даље, Полиса осигурања од одговорности је такође и правна и финансијска сигурност понуђачу да ће уколико његов радник нанесе повреду, оштети или уништи имовину трећем лицу, а при том постоји његова кривица, осигуравајућа кућа исплатити основан захтев за накнаду штете. Дакле она је сигурност у случају околности захтева за накнаду штете које упућује треће лице, а њен лимит, односно да ли је лимит полисе већи у односу на другу полису, не утиче на квалитет извршења услуге и на само вршење услуге односно на предмет јавне набавке.

Свакако овим не доводимо у питање основаност захтева Наручиоца да као средство обезбеђења за учешће у поступку захтева од понуђача да располажу полисом од одговорности, међутим става смо да није оправдано да полиса од одговорности а нарочито њен лимит буде елемент критеријума или поткритеријума - економски најповољније понуде којом ће се вршити бодовање и рангирање понуда понуђача који учествују у поступку јавне набавке.

Сугеришемо Наручиоцу да измени елемент критеријума односно поткритеријума за оцену понуда и усклади га са законским прописима.

Такође на страни 13. КД сте одредили „резервне“ критеријуме у случају да две или више понуда остваре једнак број бодова, и дефинисали да ће Наручилац међу њима изабрати понуду оног понуђача који има већи број бодова на основу елемента најниже понуђене цене, а ако и по том елементу две понуде остваре једнак број бодова, онда ће се изабрати она понуда која је временски раније поднета за набавку предметне услуге.

У вези наведеног, сугеришемо Наручиоцу на несрећан одабир и неисправност **и другог „резервног“ критеријума за одабир понуде** - јер критеријум **„време предаје понуда„** нема везе са извршењем услуге односно предметом јавне набавке. Сугеришемо Наручиоцу да резервни критеријум може бити само онај податак који би могао да буде и елемент критеријума економски најповољније понуде, тј само подаци који утичу на реализацију предмета јавне набавке, а то свакако није - редослед пријема понуде .

Указујемо на чињеницу да је сагласно члану 61 став.1, ЗЈН, Наручилац **дужан** да припреми конкурсну документацију тако да понуђачи на основу ње могу да припреме прихватљиву понуду. Такође, Наручилац је дужан да припреми Конкурсну документацију у складу са ЗЈН и осталим позитивним прописима који регулишу област јавних набавки. Дакле, сваки захтев Конкурсне документације мора бити недвосмислен, јасан и у логичној вези са предметом јавне набавке за који се расписује набавка, примерен количини или обиму и намени предмета јавне набавке

Чланом 71. ЗЈН, ставом 2. прописано је да Наручилац одређује техничку спецификацију предмета јавне набавке у виду карактеристика или функционалних захтева који морају бити довољно прецизни и јасни како би понуђачи могли да припреме одговарајуће понуде.

Указивањем Наручиоцу на неправилности **истичемо неопходност исправке** контрадикторности у конкурсној документације по сугерисаним наводима“.

6. ОДГОВОР НАРУЧИОЦА

Подкритеријум „полиса осигурања од одговорности – лимит покрића по штетном догађају за неограничен број штетних догађаја» има велики значај у односу на делатност Наручиоца и предмет обезбеђења, односно предмет ове јавне набавке.

Као што смо у овим одговорима више пута наглашавали да је Архив Србије установа културе, централна и матична установа заштите архивске грађе од општег интереса, да је Зграда Архива Србије у Карнегијевој, проглашена за културно добро и да се у Архиву чува документација од великог националног културног и историјског значаја и од непроцењиве материјалне вредности, додајемо податак да је највећи део архивског фонда који се чува у Архиву Србије грађа Првог степена заштите, који је од стране Скупштине Републике Србије проглашен за културно добро од изузетног значаја. Приликом излагања ван просторија Архива Србије на начин и под условима прописаним Законом у питању су документи који имају изузетно високу цену осигурања, тако да је јасно зашто се захтева да будући понуђач мора да испуњава захтевани критеријум.

Други захтев потенцијалног понуђача:

„Поштовани као заинтересовани понуђач за учешће у поступку јавне набавке услуга физичко наоружаног обезбеђења објеката Архива Србије, ЈНМВ 7-10/4/2018, а у складу са чланом 63. Став 2. Закона о јавним набавкама („Службени Гласник РС“ бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015, у даљем тексту: ЗЈН) сугеришемо Наручиоцу на неисправности и неправилности у Конкурсној документацији за предметну јавну набавку услуга, а тичу се ПОСЛОВНОГ КАПАЦИТЕТА у делу додатни услови које Наручилац захтева за учешће у поступку, на страни 8. Конкурсне документације:

1. Да понуђач испуњава захтев за учешће ако је у претходне три године (2015., 2016. и 2017. годину) пружио услуге физичко наоружаног обезбеђења за најмање три различита наручиоца – установе културе од националног значаја.

Указујемо Наручиоцу да је последњим Изменама и допунама Закона о култури (Службени гласник РС, бр. 72/2009, 13/2016 и 30/2016 године) **избрисан члан претходног Закона о култури који је категоризовао постојање установа културе од националног значаја. Дакле, неопходно је да се постављени услов усклади са важећим Законом о култури који не препознаје категоризацију и статус националног значаја установа културе.**

Такође, истичемо да је Наручилац дужан да у складу са чланом 12. ЗЈН (начело једнакости понуђача), у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим понуђачима, те не може да одређује услове **који би значили националну, територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима, нити дискриминацију која би**

произилазила из класификације делатности коју обавља понуђач, док је чланом 10. ЗЈН прописана дужност за Наручиоце да, у оквиру својих објективних потреба, предмет набавке одреде тако да омогуће што већу конкуренцију. Наручилац не може да онемогућава било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума.

Захтев да као услов за учешће понуђач испуњава ако је пружао услуге физичко техничког обезбеђења **за најмање 3 различита наручиоца** - установа културе од националног значаја је у супротности са чланом 12. и чланом 10. ЗЈН. **Дакле, овако прописаним условом се крше и одредбе ЗЈН и одредбе Закона о култури, те се не може наћи правно упориште у позитивним прописима који регулишу и област јавних набавки и статус установа културе.** Ако Наручилац жели да сагледа искуство понуђача у вршењу услуга у установама културе, неспорно то може сагледати и из референци понуђача које доказују да је понуђач услугу **вршио у установама културе**, тј није нужно да то буду **различити** наручиоци установе културе.

Како прописани захтев за пословним капацитетом нема правну основаност и упориште ни у ЗЈН ни у последњим Изменама и допунама Закона о култури (Службени гласник РС, бр.72/2009, 13/2016 и 30/2016 године), **неопходно је да Наручилац усклади овај услов за учешће са важећим позитивним прописима који регулишу и област јавних набавки и категоризацију и статус установа културе.**

Да би се избегло кршење ЗЈН и предметни захтев ускладио са Законом о култури (Службени гласник РС, бр. 72/2009, 13/2016 и 30/2016 године) сугеришемо Наручиоцу да прилагоди услов за учешће да понуђачи испуњавају ако су пружали услуге физичко техничког обезбеђења **за најмање 3 наручиоца установе културе.** Тиме би се задржао критеријум који је Наручиоцу потребан да се увери у искуство вршења услуга понуђача код наручилаца које су установе културе. Такође, с обзиром на Закон о култури, сугеришемо Наручиоцу да избрише **статус националног значаја установа културе у задатом услову.**

ОДГОВОР НАРУЧИОЦА

Наручилац ће у складу са препорукама потенцијалног понуђача извршити исправку штампарских и неких грешака које се тичу статусне промене у смислу усклађивања постављених услова са важећим Законом о култури који у односу на претходни више не препознаје категоризацију статуса установа културе од националног значаја и у складу са чланом 63. став 5. ЗЈН извршити измену и допуну Конкурсне документације.

Наручилац овом приликом указује потенцијалним понуђачима да без обзира што је у питању јавна набавка мале вредности, значај Архива Србије и пре свега висок ниво одговорности Наручиоца и његова примарна функција заштите културног и националног блага које чува, захтевају од њега постављање високих стандарда, односно захтева за избор будућег понуђача којем ће бити поверена ова јавна набавка.

У том смислу очекујемо разумевање од потенцијалних понуђача, да наша намера није у функцији дискриминације већ заштите, заједничког културног блага и наслеђа.

С поштовањем,

Архив Србије